

Ispitni katalog za državnu maturu
u školskoj godini 2011./2012.

TALIJANSKI JEZIK

Stručna radna skupina za izradbu ispitnih materijala iz Talijanskoga jezika:

Marija Puškarić, voditeljica, prof., Srednja škola Pakrac, Pakrac

Višnja Kunović-Tomaševski, prof., Hotelijersko-turistička škola, Zagreb

Ljerka Perković Hnatjuk, prof., Gimnazija A. G. Matoša, Samobor

Daniela Reverberi, stručna konzultantica, Filozofski fakultet Sveučilišta u Zagrebu.

Uvod.....	5
1. VIŠA RAZINA ISPITA	6
1.1. Područja ispitivanja	6
1.2. Obrazovni ishodi	6
1.2.1. Čitanje	6
1.2.2. Pisanje	7
1.2.3. Slušanje	7
1.3. Struktura ispita	8
1.3.1. Čitanje	8
1.3.2. Pisanje	9
1.3.3. Slušanje	9
1.4. Tehnički opis ispita	10
1.4.1. Trajanje ispita	10
1.4.2. Izgled ispita i način rješavanja	10
1.4.3. Pribor	11
1.5. Opis bodovanja	11
1.5.1. Vrjednovanje ispitne cjeline <i>Čitanja</i>	11
1.5.2. Vrjednovanje ispitne cjeline <i>Pisanja</i>	11
1.5.3. Vrjednovanje ispitne cjeline <i>Slušanja</i>	14
1.6. Primjeri zadataka s detaljnim pojašnjenjem	14
1.6.1. Primjer zadatka povezivanja	14
1.6.2. Primjer zadatka višestrukoga izbora.....	16
1.6.3. Primjer zadatka dopunjavanja.....	17
1.6.4. Primjer zadatka sastavka.....	17
1.7. Priprema za ispit	19
1.7.1. Vještina čitanja	19
1.7.2. Vještina pisanja	20
1.7.3. Vještina slušanja	21
1.7.4. Literatura	21
2. OSNOVNA RAZINA ISPITA	23
2.1. Područja ispitivanja	23
2.2. Obrazovni ishodi	23
2.2.1. Čitanje	23
2.2.2. Pisanje	23
2.2.3. Slušanje	24
2.3. Struktura ispita	24
2.3.1. Čitanje	24
2.3.2. Pisanje	25
2.3.3. Slušanje	25
2.4. Tehnički opis ispita	26
2.4.1. Trajanje ispita	26
2.4.2. Izgled ispita i način rješavanja	26
2.4.3. Pribor	27
2.5. Opis bodovanja	27
2.5.1. Vrjednovanje ispitne cjeline <i>Čitanja</i>	27
2.5.2. Vrjednovanje ispitne cjeline <i>Pisanja</i>	27
2.5.3. Vrjednovanje ispitne cjeline <i>Slušanja</i>	29
2.6. Primjeri zadataka s detaljnim pojašnjenjem	29
2.6.1. Primjer zadatka povezivanja	30
2.6.2. Primjer zadatka višestrukoga izbora.....	31
2.6.3. Primjer zadatka dopunjavanja.....	32
2.6.4. Primjer zadatka kratkoga sastavka.....	33
2.7. Priprema za ispit	34
2.7.1. Vještina čitanja	34
2.7.2. Vještina pisanja	35
2.7.3. Vještina slušanja	36
2.7.4. Literatura	36
3. DODATCI	37
3.1. Gramatičke strukture za višu razinu.....	37
3.2. Gramatičke strukture za osnovnu razinu	38
3.3. Jezični sadržaji za višu razinu	40
3.4. Jezični sadržaji za osnovnu razinu	41

UVOD

Talijanski jezik je na državnoj maturi obvezni predmet. Pristupnici mogu birati hoće li polagati Talijanski jezik na višoj ili osnovnoj razini. Ispitni katalog za državnu maturu iz Talijanskoga jezika temeljni je dokument ispita kojim se jasno opisuje što će se i kako ispitivati na državnoj maturi iz ovoga predmeta na višoj i osnovnoj razini u školskoj godini 2011./2012.

Ispitni katalog sadrži potrebne informacije i detaljna pojašnjenja o obliku i sadržaju ispita. Njime se određuje što se od pristupnika očekuje na ispitu na višoj i osnovnoj razini. Viša razina ispita iz Talijanskoga jezika usklađena je s nastavnim planom i programom za gimnazije¹. Oni pristupnici koji su slušali Talijanski jezik prema ostalim nastavnim programima, ako žele polagati višu razinu, trebaju proširiti stečeno znanje sadržajima gimnaziskoga nastavnoga plana i programa rabeći dodatnu odobrenu literaturu.

Osnovna razina ispita odgovara nastavnomu planu i programu s najmanjom satnicom u četverogodišnjim strukovnim školama².

U Ispitnome katalogu iz Talijanskoga jezika dan je pregled tematskih i jezičnih cjelina za ove dvije razine

¹ Glasnik Ministarstva kulture i prosvjete, broj 1, Školske novine, Zagreb, 1994.

Na temelju rezultata nacionalnih ispita te iskustva rada s pristupnicima autor je procijenio kako realizacijom Nastavnoga plana i programa Talijanskoga jezika za gimnazije pristupnik postiže B1 razinu *Zajedničkoga europskoga referentnoga okvira za jezike: učenje, poučavanje, vrednovanje* (ZEROJ, 2005.).

² Glasnik Ministarstva prosvjete i športa, Posebno izdanje, broj 11, Zagreb, lipanj 1997.

Na temelju rezultata nacionalnih ispita te iskustva rada s pristupnicima autor je procijenio kako realizacijom Nastavnoga plana i programa Talijanskoga jezika pristupnik postiže A2 razinu *Zajedničkoga europskoga referentnoga okvira za jezike: učenje, poučavanje, vrednovanje* (ZEROJ, 2005.).

ispita na državnoj maturi. U *Dodatcima* su navedene razlike u tematskim sadržajima i jezičnim strukturama koje pristupnici trebaju dodatno obraditi kako bi mogli pristupiti ispitu na višoj razini i uspješno ga položiti. Nastavnicima, čija je obveza pomagati pristupnicima u pripremama za polaganje državne mature, ispitni katalog pruža jasne smjernice o tome do koje razine znanja, odnosno do kojih ishoda trebaju dovesti pristupnike za pojedinu razinu ispita. Ispitom iz Talijanskoga jezika na osnovnoj razini ispituje se oko 60% sadržaja koji se provjerava ispitom na višoj razini. Ove dvije razine ispita u ispitnome katalogu jasno su definirane i opisane u okviru sadržaja, odnosno tema i gramatičkih struktura prema planu i programu nastave Talijanskoga jezika u gimnazijama i četverogodišnjim strukovnim školama u RH.

Program četverogodišnjih strukovnih škola, koje imaju 70 sati nastave godišnje, bitno se razlikuje od gimnaziskoga programa, u prvome redu u obimu općega i specifičnoga vokabulara, razradbi tema, složenosti pisanoga ili usmenoga izričaja i formatu. Pristupnici iz tih škola mogu položiti osnovnu razinu ispita iz Talijanskoga jezika na državnoj maturi. Ako pristupnici iz četverogodišnjih strukovnih škola žele polagati višu razinu, trebaju obraditi dodatne programske sadržaje prema planu i programu za gimnazije.

Ispitni katalog podijeljen je na dva dijela od kojih svaki opisuje jednu od navedenih razina.

Za svaku razinu priložena su ova poglavља:

1. Područja ispitivanja
2. Obrazovni ishodi
3. Struktura ispita
4. Tehnički opis ispita
5. Opis bodovanja
6. Primjeri zadataka s detaljnim pojašnjenjem
7. Priprema za ispit.

U prвome i drugome poglavlju чitatelj može naћi odgovor na pitanje *што se ispituje*. U prвome su poglavlju navedena područja ispitivanja, odnosno ključne vještine iz ovoga predmeta koje se ispituju ovim ispitom. U drugome je poglavlju, kroz konkretne opise onoga што pristupnik treba znati, razumjeti i moći učiniti, pojašnjen način na koji će se navedena znanja i vještine provjeravati.

Treće, četvrto i peto poglavlje odgovaraju na pitanje *kako se ispituje*, a u njima je pojašnjena struktura i oblik ispit, vrste zadataka te način provedbe i vrjednovanja pojedinih zadataka i ispitnih cjelina.

U šestome su poglavlju primjeri svih vrsta zadataka u ispit s detaljnim pojašnjanjem.

Slijedi poglavlje koje odgovara na pitanje *kako se pripremiti* za ispit. U tom su poglavlju savjeti koji pristupnicima pomažu pripremiti ispit. Da bi pristupnici položili višu razinu ispit državne mature, od njih se očekuje da imaju produktivne kompetencije koje su jasno definirane u obrazovnim ishodima za pojedine razine.

1. VIŠA RAZINA ISPITA

1.1. Područja ispitivanja

Ispitom iz Talijanskoga jezika na višoj razini provjerava se komunikacijska jezična kompetencija u slušanju, čitanju i pisanju prema nastavnom planu i programu za gimnazije.

Sukladno tomu, ispit iz Talijanskoga jezika sastoji se od triju ispitnih cjelina: *Čitanje, Pisanje i Slušanje*.

Vještina **govorenja** ne će se iz tehničkih razloga provjeravati na državnoj maturi u školskoj godini 2011./2012. No, valja naglasiti da i nadalje treba sustavno razvijati, njegovati i usavršavati vještina govorenja jer je konačni cilj naučiti se služiti jezikom u komunikacijskoj situaciji.

1.2. Obrazovni ishodi

U ovome su poglavlju za svako područje ispitivanja navedeni obrazovni ishodi prema nastavnom planu i programu za gimnazije i prema B1 razini ZEROJ-a.

1.2.1. Čitanje

Prvom cjelinom ispituje se **čitanje**, odnosno vještina razumijevanja čitanoga teksta.

Prema nastavnom planu i programu za gimnazije te prema B1 razini ZEROJ-a pristupnik može:

- uz odgovarajuću razinu razumijevanja čitati jednostavne činjenične tekstove o temama iz vlastitoga područja interesa
- prepoznati bitne informacije u izravnim i jednostavnim novinskim člancima o poznatim temama

- prepoznati glavne zaključke u tekstu pregledno izložene argumentacije
- prepoznati slijed misli u iznošenju nekoga problema premda može propustiti pojedinosti.

Što se ispituje?

S obzirom na navedene obrazovne ishode, u ovoj ispitnoj cjelini ispituje se može li pristupnik:

- općenito razumjeti o čemu je riječ (uočiti osnovni smisao)
- pronaći specifične informacije
- detaljno razumjeti tekst
- prepoznati određene leksičke i/ili strukturalne obrasce.

1.2.2. Pisanje

Drugom ispitnom cjelinom provjerava se **pisanje**, odnosno pisana produkcija.

Prema nastavnome planu i programu za gimnazije te prema B1 razini ZEROJ-a pristupnik može:

- pisati izravne tekstove o nizu poznatih tema iz vlastitoga područja interesa; pisati o svojim iskustvima u obliku jednostavnoga, čitkoga teksta opisujući svoje osjećaje i reakcije; opisati neki istinit, izmišljen događaj ili nedavno putovanje; ispričati kratku priču
- pisati kratke, jednostavne sastavke o temama od općega interesa; sažeti skup činjeničnih informacija o svakodnevnim ili nesvakodnevnim aktivnostima iz vlastitoga područja interesa te napisati izvještaj i iznijeti svoje mišljenje
- rabeći osnovni vokabular pisati o temama kao što su, primjerice, obitelj, hobiji i interesi, putovanja i aktualni događaji
- ispravno rabiti gramatičke strukture iako se osjeća utjecaj materinskoga jezika.

Što se ispituje?

S obzirom na navedene obrazovne ishode, u ovoj ispitnoj cjelini ispituje se može li pristupnik:

- napisati kratak, jednostavan tekst o temama od općega interesa ili iz vlastitoga područja interesa te pritom jasno izraziti vlastite osjećaje i mišljenja.

1.2.3. Slušanje

Trećom ispitnom cjelinom ispituje se **slušanje**.

Prema nastavnome planu i programu za gimnazije te prema B1 razini ZEROJ-a od pristupnika se očekuje da može:

- razumjeti glavne misli jasnoga, standardnoga izlaganja o poznatim temama s kojima se redovito susreće
- razumjeti jasne konkretne informacije u sklopu poznatih, svakodnevnih tema prepoznajući opće poruke i specifične informacije ako je govor jasno artikuliran i na jednoj od poznatih jezičnih varijanti
- pratiti glavne misli duljega razgovora koji se vodi u njegovoj nazočnosti ako se rabi jasno artikuliran standardni govor
- pratiti predavanje ili izlaganje iz vlastitoga područja interesa ako mu je tema poznata, a iznošenje jednostavno i jasno artikulirano
- pratiti jednostavna kratka predavanja o poznatim temama ako su iznesena jasno artikuliranim standardnim govorom.

Što se ispituje?

S obzirom na navedene obrazovne ishode, u ovoj ispitnoj cjelini ispituje se može li pristupnik uočiti osnovni smisao teksta i razumjeti specifične informacije na ovim vrstama tekstova:

- dugi razgovori
- izlaganja i predavanja
- kratke priče.

1.3. Struktura ispita

Ispit iz Talijanskoga jezika na višoj razini sastoji se od triju ispitnih cjelina.

Prvom cjelinom ispituje se **čitanje**, drugom **pisanje**, a trećom **slušanje**. U tekstu koji slijedi detaljno je opisana struktura svake ispitne cjeline.

1.3.1. Čitanje

Ova ispitna cjelina sastoji se od 6 skupina zadataka vezanih uz različite tekstove. Struktura ispitne cjeline **Čitanja** prikazana je u tablici 1. Za svaku ispitivanu podvještinstvu navedeno je kojom će se vrstom zadataka ispitivati, na kojoj vrsti tekstova te koliko je zadataka vezano uz te tekstove.

Tablica 1. Struktura ispitne cjeline Čitanja

	ISPITIVANE PODVJEŠTINE	VRSTE ZADATAKA	VRSTE TEKSTOVA	BROJ ZADATAKA
1.	razumijevanje osnovnoga smisla	zadatci povezivanja	kratki informativni tekstovi	5
2.	razumijevanje osnovnoga smisla	zadatci višestrukoga izbora (između triju ponuđenih odgovora)	kratki informativni tekstovi/poruke	5
3.	razumijevanje specifičnih informacija	zadatci višestrukoga izbora (između četiriju ponuđenih odgovora)	članak/intervju	5
4.	detaljno razumijevanje teksta (kohezije i koherencije)	zadatci povezivanja	članak	5
5.	detaljno razumijevanje teksta (leksički i/ili strukturalni obrasci)	zadatci višestrukoga izbora (između četiriju ponuđenih odgovora)/zadatci povezivanja	članak/intervju	7
6.	detaljno razumijevanje teksta (leksički i/ili strukturalni obrasci)	zadatci višestrukoga izbora (između četiriju ponuđenih odgovora)/zadatci dopunjavanja	članak/intervju/pismo	8

Napomena: Tekstovi imaju približno 1500 riječi.

1.3.2. Pisanje

Ova ispitna cjelina sastoji se od zadatka sastavka. Pristupnici će dobiti kratki opis situacije s trima pitanjima. Njihov je zadatak napisati odgovor na ta tri pitanja koji će sadržavati od 120 do 150 riječi.

1.3.3. Slušanje

Ova ispitna cjelina sastoji se od 4 skupine zadataka vezanih uz različite slušane tekstove. Struktura ispitne cjeline *Slušanja* prikazana je u tablici 2. Za svaku ispitivanu podvještinstvu navedeno je kojom će se vrstom zadataka ispitivati, na kojoj vrsti tekstova te koliko je zadataka vezano uz te tekstove.

Tablica 2. Struktura ispitne cjeline Slušanja

	ISPITIVANE PODVJEŠTINE	VRSTE ZADATAKA	VRSTE TEKSTOVA	BROJ ZADATAKA
1.	razumijevanje opće poruke	zadatci povezivanja	kratke priče	5
2.	razumijevanje glavne misli/specifičnih informacija	zadatci višestrukoga izbora	kratke priče/kratak razgovor	8
3.	razumijevanje specifičnih informacija	zadatci višestrukoga izbora	predavanje/izlaganje/razgovor	6
4.	razumijevanje specifičnih informacija	zadatci višestrukoga izbora	predavanje/izlaganje/razgovor	6

1.4. Tehnički opis ispita

1.4.1. Trajanje ispita

Ispit iz Talijanskoga jezika je pisani³ i traje ukupno **150 minuta**.

Ispit čitanja i ispit pisanja provode se vremenski odvojeno od ispita slušanja.

Za rješavanje ispita čitanja i pisanja predviđeno je ukupno **120 minuta**.

Ispitna cjelina *Slušanja* traje približno **30 minuta** uključujući i 6 minuta za prijepis odgovora na list za odgovore.

Vremenik provedbe bit će objavljen u *Vodiču kroz državnu maturu* te na mrežnim stranicama *Nacionalnoga centra za vanjsko vrednovanje obrazovanja* (www.ncvvo.hr).

1.4.2. Izgled ispita i način rješavanja

Čitanje i Pisanje

Pristupnici dobivaju sigurnosnu vrećicu u kojoj je *ispitna knjižica*, *list za odgovore*, *dva lista za ocjenjivače* i *list za koncept*.

U ispitnoj knjižici su tekstovi i zadatci kojima se ispituje

³ Vještina **govorenja** ne će se iz tehničkih razloga provjeravati na državnoj maturi u školskoj godini 2011./2012.

čitanje, zadatak sastavka kojim se provjerava vještina pisanja i list za čistopis.

Od pristupnika se očekuje da pozorno pročitaju upute koje će slijediti tijekom rješavanja ispita. Čitanje ovih uputa je bitno jer je u njima naznačen i način obilježavanja, odnosno upisivanja točnih odgovora.

Zadatke povezivanja i zadatke višestrukoga izbora u ispitnoj cjelini *Čitanja* pristupnici rješavaju obilježanjem slova točnih odgovora među ponuđenima. Slova točnih odgovora obilježavaju se znakom X. Ako u zadatcima pristupnik obilježi više od jednoga odgovora, zadatak će se bodovati s 0 (nula) bodova bez obzira na to što je među obilježenima i točan odgovor.

Zadatke dopunjavanja u ispitnoj cjelini *Čitanja* pristupnici rješavaju upisivanjem riječi na predviđeno mjesto koje je naznačeno u uputi. Prostor s naznačenim brojem bodova popunjava ocjenjivač.

Za rješavanje zadatka sastavka (pisanje teksta) pristupnici mogu rabiti list za koncept, ali na kraju moraju svoj tekst čitko prepisati na list za čistopis.

Slušanje

Pristupnici dobivaju sigurnosnu vrećicu u kojoj je *ispitna knjižica* i *list za odgovore*. Od pristupnika se očekuje da pozorno pročitaju upute koje će slijediti tijekom rješavanja ispita. Čitanje ovih uputa je bitno

jer je u njima naznačen i način obilježavanja točnih odgovora.

Provedba ispitne cjeline *Slušanja*⁴

- Svaki se tekst sluša dva puta.
- Prije svakoga zadatka pristupnici imaju stanku kako bi pročitali pitanja prije slušanja.
- Dok slušaju, pristupnici pišu odgovore u ispitnu knjižicu, a na kraju imaju 6 minuta da ih prepisu na list za odgovore.

Zadatke povezivanja i zadatke višestrukoga izbora u ispitnoj cjelini *Slušanja* pristupnici rješavaju obilježanjem slova točnih odgovora među ponuđenima. Slova točnih odgovora obilježavaju se znakom X. Ako u zadatcima pristupnik obilježi više od jednoga odgovora, zadatak će se bodovati s 0 (nula) bodova bez obzira na to što je među obilježenima i točan odgovor.

1.4.3. Pribor

Tijekom pisanja triju dijelova ispita iz Talijanskoga jezika dopušteno je rabiti kemijsku olovku plave ili crne boje. Tijekom svih dijelova ispita pristupnicima ne će biti dopušteno rabiti rječnik.

1.5. Opis bodovanja

Uspješnost pristupnika na ispitu određuje se tako da ostvareni bodovi svake od triju ispitnih cjelina u ukupnom rezultatu sudjeluju s jednom trećinom.

Udio ispitnih cjelina u ukupnom uspjehu na ispitu prikazan je u tablici 3.

Tablica 3. Udio ispitnih cjelina u ispitu

Čitanje	1/3
Pisanje	1/3
Slušanje	1/3

1.5.1. Vrijednovanje ispitne cjeline *Čitanja*

Bodovi: Svaki zadatak donosi jedan bod. Ispitna cjelina *Čitanja* donosi ukupno 35 bodova.

Udio u cijelome ispitu: 1/3

1.5.2. Vrijednovanje ispitne cjeline *Pisanja*

Bodovi: Ispitna cjelina *Pisanja* donosi ukupno 20 bodova.

Udio u cijelome ispitu: 1/3

Sastavak se ocjenjuje prema **Ijestvici za ocjenjivanje** koja se sastoji od četiriju kriterija:

• Izvršenje zadatka

(usp. ilustrativnu ljestvicu za ocjenjivanje *Izvršenja i sastavaka u ZEROJ-u*)

• Koherencija i kohezija

(usp. ilustrativnu ljestvicu za ocjenjivanje *Dosljednosti i povezanosti u ZEROJ-u*)

• Vokabular

(usp. ilustrativnu ljestvicu za ocjenjivanje *Opsega vokabulara i sposobnosti korištenja vokabulara u ZEROJ-u*)

• Gramatika

(usp. ilustrativnu ljestvicu za ocjenjivanje *Gramatičke ispravnosti u ZEROJ-u*).

Izvršenje zadatka

Kriterij *Izvršenje zadatka* odgovara na pitanje je li pristupnik napisao tekst prema uputama za pisanje.

Koherencija i kohezija

Kriterij *Koherencija i kohezija* odnosi se na ova pitanja:

- Kako lako čitatelj/ocjenjivač može pratiti slijed pristupnikovih misli?

- Jesu li misli logički povezane?
- Kako dobro pristupnik rabi kohezivna sredstava u svrhu povezivanja svojih misli?

Vokabular

Kriterij *Vokabular* odnosi se na ova pitanja:

- Kakav je raspon vokabulara? U kojoj mjeri pristupnik ponavlja iste riječi i izraze?
- Do koje mjere pogreške u uporabi/morfološkome obliku/pravopisu utječu na razumijevanje teksta?

Gramatika

Kriterij *Gramatika* odnosi se na ova pitanja:

- Može li učenik rabiti raspon struktura ili se oslanja na uporabu jednostavnih struktura?
- Do koje mjere pogreške u uporabi/morfološkome obliku/pravopisu utječu na razumijevanje teksta?

Ljestvica za ocjenjivanje sastavka prikazana je u tablici 4.

Tablica 4. Ljestvica za ocjenjivanje sastavka

	IZVRŠENJE ZADATKA	KOHERENCIJA I KOHEZIJA	VOKABULAR	GRAMATIKA
5	<ul style="list-style-type: none"> Svi dijelovi zadane teme su opsežno i relativno ujednačeno razrađeni. Glavne su misli relevantne, njihova je potpora jasna i relevantna. Učinkovita uporaba oblika teksta	<ul style="list-style-type: none"> Slijed misli je jasan i lako čitak. Učinkovita uporaba različitih kohezivnih sredstava	<ul style="list-style-type: none"> Dobar raspon vokabulara za izvršenje zadatka Pojavljuju se pogreške u uporabi/obliku/pravopisu, ali ne utječu na lako razumijevanje teksta.	<ul style="list-style-type: none"> Dobar raspon struktura za izvršenje zadatka Pojavljuju se pogreške u uporabi/obliku, ali ne utječu na lako razumijevanje teksta.
4				
3	<ul style="list-style-type: none"> Opsežnije su razrađeni samo neki dijelovi zadane teme. Glavne su misli relevantne, ali je njihova potpora djelomično relevantna ili sadrži puno ponavljanja. Uglavnom prikladna uporaba oblika teksta	<ul style="list-style-type: none"> Slijed misli može se razlučiti unatoč mjestimičnim odstupanjima od logičkoga redoslijeda. Ograničena uporaba kohezivnih sredstava	<ul style="list-style-type: none"> Dostatan raspon vokabulara za izvršenje zadatka. Pogreške u uporabi/obliku/pravopisu uzrokuju teškoće u razumijevanju, ali se poruka može razumjeti.	<ul style="list-style-type: none"> Pristupnik se općenito oslanja na jednostavne i iste strukture uz povremeni pokušaj uporabe složenih struktura. Pogreške u uporabi/obliku uzrokuju teškoće u razumijevanju, ali se poruka ipak može razumjeti.
2				
1	<ul style="list-style-type: none"> Tekst sadrži minimalni osvrt na sve ili samo na pojedine dijelove zadane teme. Misli su najvećim dijelom irelevantne ili nema relevantne potpore.	<ul style="list-style-type: none"> Slijed misli je vrlo slabo ili nikako razlučiv. Vrlo ograničena ili neprikladna uporaba kohezivnih sredstava	<ul style="list-style-type: none"> Raspon vokabulara je vrlo ograničen ili je uporaba vokabulara neprikladna. Pogreške u uporabi/obliku/pravopisu najvećim dijelom onemogućuju razumijevanje.	<ul style="list-style-type: none"> Raspon struktura je vrlo ograničen ili je uporaba struktura neprikladna. Pogreške u uporabi/obliku gotovo u potpunosti onemogućuju razumijevanje teksta.
0	Pristupnik ne posjeduje jezičnu kompetenciju na razini potrebnoj za izvršenje zadatka što je, između ostalog, razvidno i iz duljine teksta (npr., tekst sadrži manje od 50 riječi). Ili: Sadržaj teksta je u potpunosti irrelevantan. Ili: Pristupnik je prepisao tekst.			

Pojašnjenje

Pristupnici trebaju napisati tekst rabeći od 120 do 150 riječi. Pristupnici smiju napisati i više od traženoga broja riječi. Bodovi se oduzimaju ako pristupnik napiše pre malo riječi:

- za 100 do 110 riječi oduzima se 1 bod
- za manje od 100 riječi oduzimaju se 2 boda.

Pristupnik ne može ostvariti negativne bodove, tj. najniži mogući broj ostvarenih bodova je 0.

Brojanje riječi u sastavku

Riječi se broje prema načelu kako ih broji računalo. Riječ podrazumijeva sve zasebne elemente teksta odvojene prazninom. U broj riječi ubrajaju se uvodni pozdrav i završetak pisma, a ne ubrajaju se ponavljanja, nabranjanja i osobna imena.

Primjeri računanja broja riječi u sastavku:
Ieri Marco e Andrea sono andati al cinema. (6 riječi)
Oggi è il 25 ottobre 2008. (6 riječi)

1.5.3. Vrijednovanje ispitne cjeline *Slušanja*

Bodovi: Svaki zadatak donosi jedan bod.
Ispitna cjelina *Slušanja* donosi ukupno 25 bodova.
Udio u cijelome ispitu: 1/3.

1.6. Primjeri zadataka s detaljnim pojašnjnjem

U ovome su poglavlju primjeri zadataka.⁴ U 5. i 6. zadatku ispitne cjeline *Čitanja* (vidite tablicu 1.) umjesto zadatka višestrukoga izbora mogu se pojaviti zadaci povezivanja ili zadaci dopunjavanja. Uz svaki primjer zadatka ponuđen je opis te vrste zadatka, točan odgovor, obrazovni ishod koji se tim konkretnim zadatkom ispituje (ispitivana podveština) te način bodovanja.

1.6.1. Primjer zadatka povezivanja⁵

Esercizio 1

Leggete queste brevi presentazioni di alcuni film. Abbinate la presentazione corrispondente al titolo del film. Fate attenzione, ci sono due intrusi:

1 _____	A <i>L'uomo in più</i>
2 _____	B <i>L'amore non basta</i>
3 _____	C <i>Notte prima degli esami</i>
4 _____	D <i>Ombre del passato</i>
5 _____	E <i>Asterix e i Vichinghi</i>
	F <i>Notte dopo gli esami</i>
	G <i>Le maschere di cera</i>

⁴ Za svaku vrstu zadatka dan je primjer bez obzira na ispitne cjeline.

⁵ Primjeri i specifičnosti zadataka u pojedinim ispitnim cjelinama mogu se pogledati u oglednome primjeru ispita. Primjeri zadataka preuzeti su iz ispitne cjeline *Čitanja*.

<p>1 È un film horror. Ben e Jane sono in Giappone per lavoro. Una sera investono qualcuno, ma la polizia non riesce a rinvenire sulla scena dell'incidente nessun cadavere. Subito dopo Jane scopre che nelle foto che i due hanno scattato è sempre presente un'ombra. Intanto alcuni amici di Ben cominciano a morire. Il resto dovrete scoprirlo da soli.</p>	<p>2 È una commedia. Luca Molinari, liceale, conosce la bella Claudia e se ne innamora. Le dichiara il suo amore, ma scopre che lei è la figlia del prof. Martinelli, detto "la carogna". Parla col professore, va da Claudia e lei gli rivela che le piace Riccardo. Luca passa quella notte con i suoi amici davanti alla casa di Simona e così il giorno dopo i ragazzi affrontano coraggiosi le prove di maturità.</p>
<p>3 È un film drammatico. Che posso dire? Nella vita il pareggio non esiste, si vince o si perde. Nel gioco del calcio, come nella vita, quello che risolve le situazioni, trova una soluzione nuova a una vita che sta andando a rotoli, o, forse, "solo" a una partita di calcio che stiamo perdendo. Un giocatore in più in attacco, perché pareggiare non interessa a nessuno.</p>	<p>4 L'ottavo adattamento dal fumetto al cartone animato delle avventure porta i due protagonisti a scontrarsi con i loro ideali "cugini": celtici. Battute, di cui conosciamo molte, ma ugualmente ci fanno sempre quantomeno sorridere. Il mondo descritto è colorato, allegro, e fa stare bene. Un certo avvicinamento è tentato verso i tanti altri cartoni animati, americani e non. Film divertente per tutti.</p>
<p>5 È un film drammatico. Racconta una storia d'amore sofferta soffermandosi sulla componente psicologica e sociale, che spesso riesce a compromettere le ambizioni e la sincerità di un sentimento che, a volte, che non è sufficiente. Per conquistare un amore bisogna spesso ricorrere alle maschere. Però quando si scopre la verità rimane solo il dolore.</p>	

TOČNI ODPONI: 1 D, 2 C, 3 A, 4 E, 5 B

ISPITIVANA PODVJEŠTINA: razumijevanje osnovnoga smisla

BODOVANJE: 1 bod – svaki točan odgovor (ukupno 5 bodova)

0 bodova – netočan odgovor, izostanak odgovora ili ako je obilježeno više odgovora za svako pitanje

1.6.2. Primjer zadatka višestrukoga izbora⁶

Esercizio 4

Domande 16-20

Ascoltate una notizia radiofonica. Scegliete la risposta esatta **A**, **B** oppure **C**.

16 Di cosa parla la notizia?

- A** Di un'antica ricetta romana.
- B** Di un famoso piatto toscano.
- C** Di una specialità inglese.

17 A quale lettera assomiglia l'osso della bistecca?

- A** Alla lettera T.
- B** A una lettera D.
- C** Ad una C.

18 Quando è nato questo piatto?

- A** Nell'era contemporanea.
- B** Nel decimo secolo d.c.
- C** Nel Rinascimento.

19 Cosa accadeva in città la notte del 10 agosto di quel tempo?

- A** Si comprava carne arrosto dagli stranieri.
- B** Si vendeva carne bovina ai cavalieri.
- C** Si donava carne di vitello al popolo.

20 Qual è il segreto di questo piatto di carne?

- A** L'uso di brace di quercia, leccio o olivo.
- B** Il condimento all'olio d'oliva.
- C** La cottura di soli cinque minuti.

La bistecca fiorentina

La bistecca alla fiorentina è un taglio di carne bovina toscana, alto e con l'osso a forma di "T", che viene cotto al sangue sulla brace. Di solito ogni taglio pesa almeno un chilo e mezzo ed è alto 5-6 cm.

La sua storia è antica quanto Firenze. Tutto cominciò una sera di San Lorenzo, il 10 agosto, quando la famiglia dei Medici faceva accendere grandi fuochi in tutta la città per arrostire carne di vitello da regalare al popolo. Quella sera a Firenze, tra i molti viaggiatori, c'erano anche alcuni cavalieri inglesi: mangiando la fiorentina, la chiamarono "beef steak", da cui la parola bistecca.

Il segreto della fiorentina? Cucinarla su brace di carbone di quercia, leccio o olivo, non condirla perché così rimane morbida, girarla solo una volta cuocendola cinque minuti per lato e servirla su un tagliere di legno. I fiorentini la mangiano con insalata o fagioli cannellini all'olio.

TOČNI ODGOVORI: 16 B, 17 A, 18 C, 19 C, 20 A

ISPITIVANA PODVJEŠTINA:

razumijevanje bitnih informacija

BODOVANJE:

1 bod – svaki točan odgovor (ukupno 5 bodova)

0 bodova – netočan odgovor, izostanak odgovora ili

ako je obilježeno više odgovora za

svako pitanje

⁶ Primjer zadatka preuzet je iz ispitne cjeline Slušanja uz transkript zvučnoga zapisa.

1.6.3. Primjer zadatka dopunjavanja⁷

Esercizio 6

Domande 26 -30

Leggete questa lettera. Scrivete la parola che meglio corrisponde al testo.

Caro Renato,

ho un grande problema... Il mio (**0**) **migliore** amico, se si può chiamare ancora il migliore amico, non si fa sentire da quando ha trovato la ragazza.

Insomma, quando (**26**) _____ mando uno sms invitandolo a venire a giocare a calcio oppure a prendere qualcosa al bar, mi risponde sempre che è occupato (**27**) _____ la sua ragazza. A questo punto io non so che cosa fare e ci resto molto male quando mi arrivano questi messaggi... Un giorno l'ho incontrato (**28**) _____ caso nel nostro solito bar e gli ho chiesto il perché di quello che mi sta facendo e perché non ha nemmeno cinque minuti per me?

Purtroppo lui mi ha risposto che non è vero che (**29**) _____ trascuro e che d'ora in poi non succederà più. Pensavo e speravo che questo mio amico (**30**) _____ la parola, ma lui ha continuato come prima. Che cosa devo fare? Rispondimi!

TOČNI ODGOVORI: **26** gli, **27** con, **28** per, **29** lo, **30** avrebbe mantenuto

ISPITIVANA PODVJEŠTINA: uporaba prikladnih leksičkih i/ili strukturalnih obrazaca

BODOVANJE:

1 bod – svaki točan odgovor (ukupno 8 bodova)

0 bodova – netočan odgovor ili izostanak odgovora

1.6.4. Primjer zadatka sastavka⁸

Esercizio 7

Domanda 51

Leggete questa lettera alla redattrice di una trasmissione che tratta temi turistici ed ecologici.

In veste della redattrice scrivete una lettera rispondendo a tutte e tre le domande.

Usi **120-150** parole.

Cara Licia,

Seguo sempre la tua trasmissione. Rispondimi!

1. Ci sono luoghi incontaminati dove l'uomo non è ancora arrivato ed è possibile visitarli?
2. I luoghi incontaminati sono un sogno proibito della mia generazione?
3. Che cosa si può fare per diminuire l'inquinamento del pianeta Terra?

Complimenti per la tua trasmissione. Ti saluto,

Monica

⁷ Primjer zadatka preuzet je iz ispitne cjeline Čitanja.

⁸ Primjer zadatka preuzet je iz ispitne cjeline Pisana.

Ciao Monica,

fortunatamente ci sono ancora luoghi incontaminati e penso che questo sia un bene perché oggi si arriva dappertutto e si è sempre in cerca di nuovi luoghi da esplorare. Non so se sia possibile visitarli, ma credo che forse è meglio così. È giusto che alcuni luoghi siano ancora solo per le ricerche degli scienziati. Per il turismo di massa, c'è sempre tempo!

Andare a visitare un luogo incontaminato credo sia il sogno di ogni viaggiatore. Ma forse, oggi, è il sogno estremo di chi è in cerca di nuove emozioni. Questi però sono anche i viaggiatori per così dire "peggiori".

Ognuno di noi può fare davvero tanto nella propria quotidianità. Siamo una goccia che fa parte dell'oceano che è poi la nostra vita. Penso al riciclaggio dei rifiuti e al risparmio dell'acqua, all'educazione "ambientalista" dei nostri figli. Quando vediamo un atto di inciviltà verso il nostro pianeta, dobbiamo farlo presente a chi l'ha commesso. "La terra non l'abbiamo ereditata dai nostri padri, ma presa in prestito dai nostri figli." È proprio questo adagio indiano da trasmettere ogni giorno alle persone che ci circondano.

In bocca al lupo! Licia

BODOVANJE: prema ljestvici za ocjenjivanje sastavka⁹, ukupno 20 bodova

⁹ v. 16. stranicu i dodatno pojašnjenje objavljeno uz ogledni ispit

1.7. Priprema za ispit

Pripremanje pristupnika za ispit ne razlikuje se bitno od svakodnevna poučavanja. Nastavne metode i oblici rada, koji se rabe u svakodnevnom nastavnom procesu, jednako su učinkoviti i za uspješno pripremanje pristupnika za polaganje ispita. Nužno je pronaći odgovarajući odnos između poučavanja i uvježbavanja zadataka za ispit. Naglasak bi svakako trebao biti na poučavanju, a ne isključivo na pripremanju za ispit.

Nastavnici bi za uspješno pripremanje pristupnika za ispit trebali detaljno proučiti ispitni katalog i ogledni ispit. Analiza ispitnoga kataloga omogućuje uvid u strukturu i trajanje ispita, ispitivane vještine i podvještine, vrste i broj zadataka i način njihova bodovanja.

Pristupnike bi svakako trebalo uputiti da detaljno prouče *Vodič za učenike*. Predloženo je minimalno 35 sati za ekonomski, trgovачke i upravne škole i do 45 sati za tehničke (pomorske) škole te glazbene i umjetničke škole. Ogledni ispit za pojedinu razinu pristupnicima daju jasan uvid u razlike u opsegu sadržaja, rasponu vokabulara i razradbi tema.

1.7.1. Vještina čitanja

Vještina čitanja temelji se na nekoliko načela važnih za njezino uspješno poučavanje. Pristupnike treba poticati da što više i češće čitaju razne vrste tekstova i da pokušaju odgovoriti (izraziti svoje osjećaje) na sadržaj teksta, a ne se isključivo koncentrirati na strukturu teksta. Značenje i poruka teksta od jednakog važnosti kao i jezične strukture koje se u njemu nalaze. Razvijanje sposobnosti predviđanja važan je čimbenik vještine čitanja. Pogled na tekst (naslov, podnaslov, izgled teksta) omogućuje pristupnicima da shvate o čemu je riječ i prije nego što započnu čitanje samoga teksta.

Tijekom nastavnoga procesa pristupnici uglavnom imaju dosta mogućnosti za uvježbavanje vještine čitanja. Često se zadaci za uvježbavanje ove vještine zadaju za samostalan rad kod kuće. Opravdano je za očekivati da pristupnici obavljaju postavljene zadatke, ali svakako treba predvidjeti vrijeme u nastavnom procesu u kojem bi se uvježbavale podvještine specifične za ovu ispitnu cjelinu. Pristupnike prvenstveno treba upoznati s vrstama zadataka na ispit i postupcima koje će rabiti za njihovo uspješno rješavanje. I u ovome slučaju, pristupnike, prije svega, treba motivirati i ohrabriti jer oni o nepoznatome tekstu često znaju puno više nego što misle kad ga pročitaju. S pristupnicima treba posebno uvježbavati razumijevanje nepoznatih riječi s pomoću konteksta, tvorbe riječi (prefiks i sufiks) i sl. Poznavanje organizacije i strukture teksta (odломci, elementi kohezije i koherencije, struktura odlomka) također pomaže pristupnicima u razumijevanju teksta.

Za uspješno rješavanje zadataka višestrukoga izbora treba nakon izbora određenoga odgovora u tekstu pronaći odgovarajuće argumente.

Za uspješno rješavanje zadataka povezivanja treba pozorno pročitati natuknice i potražiti u tekstovima ključne riječi ili fraze koje povezuju natuknice i tekstove.

Za uspješno rješavanje zadataka dopunjavanja treba pozorno pročitati tekst i obratiti pozornost na rečenice/rijec i spred i iza praznine, a nakon toga treba odlučiti koja riječ smisleno i gramatički najbolje popunjava prazninu u tekstu.

Razumijevanje svih riječi i gramatičkih struktura nije potrebno za uspješnost u ispitnoj cjelini *Čitanja*. Potrebno je razumjeti ključne riječi i odvojiti bitne od nebitnih informacija. Pristupnicima također treba skrenuti pozornost na pravilnu raspodjelu vremena za rješavanje pojedinih zadataka unutar ispita. Nikako se

ne bi smjelo dogoditi da pristupnici nemaju dovoljno vremena za rješavanje svih zadataka jer su previše vremena utrošili na rješavanje pojedinoga zadatka.

Kako biti uspješan u ispitnoj cjelini Čitanja?

- Pozorno pročitajte upute za svaki zadatak.
- Pozorno pročitajte tekst/tekstove i zadatke u određenoj skupini zadataka.
- Primijenite odgovarajuću strategiju za pojedinu vrstu zadatka.
- Nakon što riješite sve zadatke, vratite se na one koje niste riješili u prvočitanju i pokušajte ih riješiti.
- Pozorno prepišite odgovore na list za odgovore.

1.7.2. Vještina pisanja

Najvažniji čimbenik u pripremanju za ispitnu cjelinu *Pisanja* je omogućiti pristupnicima da što više i češće uvježbavaju pisanje raznih vrsta zadataka, odnosno razvijati naviku pisanja. Jednako je važno pristupnicima nakon svakoga zadatka dati povratnu informaciju o uspješnosti njihova obavljenoga rada. To je vrlo zahtjevan i dugotrajan posao za nastavnika. Svakako treba razmisliti o mogućnosti da povratnu informaciju daju pristupnici međusobno, što se pokazalo izuzetno učinkovitim.

Posebnu pozornost treba obratiti na pozorno čitanje i raščlambu zadatka na ispitu. Pristupnike treba podsjetiti da neispunjavanje i dijela zadatka može značajno umanjiti njihovu uspješnost u ispitnoj cjelini *Pisanja*.

Uspješnost u ispitnoj cjelini *Pisanja* uključuje i poznavanje konvencija žanrova, npr. eseja, pisma, izvješća i sl. koji se pojavljuju na ispitima. Pristupnike je moguće upoznati s osnovnim karakteristikama žanrova opisom i analizom primjera (modela).

Veliki broj pristupnika treba pomoći u planiranju pisanih uradaka jer vrlo često nisu uvjereni u njihovu svrhovitost. Pristupnicima također treba ukazati na povezanost planiranja i uspješnosti izvršenja zadatka. Analiza nekoliko primjera može vrlo uspješno pojasniti njihovu povezanost.

Pristupnike također treba uputiti na nužnost provjere i eventualnih ispravaka prije predaje završne inačice uratka na ispitu. Rad u parovima i međusobno komentiranje uradaka tijekom uvježbavanja pokazalo se vrlo učinkovitim metodama. Prije samoga ispita korisno je pristupnicima ograničiti vrijeme za izradbu zadatka. Pravilno raspoređivanje vremena jedan je od ključnih čimbenika za uspjeh na ispitu.

Kako biti uspješan u ispitnoj cjelini Pisanja?

- Pozorno pročitajte upute za zadatak.
- Razmislite o zadanoj temi i zabilježite neke ideje.
- Organizirajte ideje i napišite koncept zadatka u natuknicama.
- Napišite cjeloviti tekst zadatka.
- Pročitajte tekst i provjerite jesu li u potpunosti obavili zadatak.
- Ponovno pročitajte tekst i provjerite jesu li zadovoljeni ostali kriteriji prema ljestvici za ocjenjivanje.

1.7.3. Vještina slušanja

Pristupnici vrlo često smatraju ispitnu cjelinu *Slušanja* težim dijelom cjelokupnoga ispita.

Razvijanje vještine slušanja temelji se na nekoliko načela. Treba uvježbavati zadatke slušanja što više i češće radom u razredu, pomagati pristupnicima da se na odgovarajući način pripreme za zadatke i razvijati kod njih svijest o potrebi ponavljanja slušanja zvučnih zapisa.

Izuzetno je važno od samoga početka graditi vjeru pristupnika u vlastite sposobnosti i uspjeh na ispitu. To se prvenstveno postiže razvijanjem svijesti o tome što se od pristupnika očekuje u ispitnoj cjelini *Slušanja* (*što se ispituje?*¹⁰) i vrstama zadataka (*kako se ispituje?*¹¹) kojima se vještina slušanja ispituje.

Prije rješavanja zadataka pristupnike treba upozoriti na nužnost pozornoga čitanja uputa prije svakoga zadatka. Pristupnike treba upozoriti da je vrijeme predviđeno za čitanje uputa izuzetno važno za njihovo uspješno rješavanje. Upute sadrže bitne informacije o temi onoga što će pristupnici slušati i o tome što se od njih očekuje u pojedinome zadatku.

Pristupnicima svakako treba skrenuti pozornost da razumijevanje svake riječi u ispitnoj cjelini *Slušanja* nije potrebno. Pozornost moraju obratiti samo na one informacije koje su ključne za razumijevanje.

Kako biti uspješan u ispitnoj cjelini *Slušanja*?

- Pozorno pročitajte uputu i tekst svakoga zadatka.
- Ako ne riješite neki zadatak, nastavite rješavati ostale zadatke.
- Tijekom drugoga slušanja obratite pozornost na zadatke koje niste riješili tijekom prvoga slušanja.
- Pozorno prepišite odgovore na list za odgovore.

1.7.4. Literatura

- Popis odobrenih udžbenika za srednje škole objavljen na mrežnim stranicama Ministarstva znanosti, obrazovanja i športa (www.mzos.hr)
- *Zajednički europski referentni okvir za jezike: učenje, poučavanje, vrednovanje* (ZEROJ), Školska knjiga, Zagreb, 2005.
- *Europski jezični portfolio za učenike i učenice od 15 do 19 godina u RH*, Školska knjiga, Zagreb, 2006.
- Republika Hrvatska, Ministarstvo prosvjete i športa, Zavod za unapređivanje školstva: *Kurikularni pristup promjenama u gimnaziji (razradba rasterećenja Okvirnoga nastavnoga plana i programa u funkciji rasterećenja učenika)*, Strani i klasični jezici, Zagreb, 2003.

¹¹v. poglavlje *Obrazovni ishodi*

¹²v. poglavlje *Struktura ispita*

22

2. OSNOVNA RAZINA ISPITA

2.1. Područja ispitivanja

Ispitom iz Talijanskoga jezika na osnovnoj razini provjerava se komunikacijska jezična kompetencija u slušanju, čitanju i pisanju prema nastavnomu planu i programu s najmanjom satnicom u četverogodišnjim srednjoškolskim programima.

Sukladno tomu, ispit iz Talijanskoga jezika sastoji se od triju ispitnih cjelina: *Čitanja, Pisanja i Slušanja*.

Vještina **govorenja** ne će se iz tehničkih razloga provjeravati na državnoj maturi u školskoj godini 2011./2012. No, valja naglasiti da i nadalje treba sustavno razvijati, njegovati i usavršavati vještina govorenja jer je konačni cilj naučiti se služiti jezikom u komunikacijskoj situaciji.

2.2. Obrazovni ishodi

U ovome su poglavlju za svako područje ispitivanja navedeni obrazovni ishodi prema nastavnomu planu i programu za općeobrazovne predmete u srednjim školama i prema A2 razini ZEROJ-a.

2.2.1. Čitanje

Prvom cjelinom ispituje se **čitanje**, odnosno vještina razumijevanja čitanoga teksta.

Prema nastavnomu programu za općeobrazovne predmete u srednjim školama te prema A2 razini ZEROJ-a (2005:67ff.) pristupnik može:

- razumjeti kratke, jednostavne tekstove koji sadržavaju najčeštaliji vokabular

- razumjeti kratke, jednostavne tekstove o poznatim temama i tekstove konkretnoga sadržaja u kojima se rabi uobičajeni svakodnevni vokabular
- pronaći specifične informacije u jednostavnim tekstovima s kojima se susreće, poput pisama, brošura i kratkih članaka koji opisuju događaje.

Što se ispituje?

S obzirom na navedene obrazovne ishode, u ovoj ispitnoj cjelini provjerava se može li pristupnik:

- razumjeti glavne misli/poruke u tekstu
- pronaći određene specifične informacije
- razumjeti pojedinosti u tekstu, osnovna i implicitna značenja
- prepoznati i u rečenicama prikladno uporabiti određene leksičke jedinice
- prepoznati i u rečenicama prikladno uporabiti određene gramatičke strukture.

2.2.2. Pisanje

Drugom ispitnom cjelinom provjerava se **pisanje**, odnosno pisana produkcija.

Prema nastavnomu programu za općeobrazovne predmete u srednjim školama te prema A2 razini ZEROJ-a (2005:71f.) pristupnik može:

- napisati niz jednostavnih izraza i rečenica povezanih jednostavnim veznicima poput *e, o, oppure, ma, perciò i perché*
- smisleno povezanim rečenicama pisati o svakodnevnim pojavnostima iz svojega okruženja, npr. o ljudima, mjestima, obrazovnome iskustvu i slično
- napisati vrlo kratak i jednostavan opis određenih događaja, prošlih aktivnosti i osobnih iskustava

- rabiti uski izbor osnovnoga vokabulara potreban za snalaženje u svakodnevnim situacijama
- rabiti neke jednostavne strukture ispravno iako još uvijek pravi osnovne pogreške, ali je unatoč tomu obično jasno što želi reći.

Što se ispituje?

S obzirom na navedene obrazovne ishode, u ovoj ispitnoj cjelini provjerava se može li pristupnik:

- u skladu s vrstom teksta, komunikacijskom svrhom i odnosom između pisca i čitatelja uporabiti prikladne jezične izričaje
- u skladu s vrstom teksta organizirati rečenice i odlomke u tekstu smisleno i logički te pritom uporabiti jednostavna kohezivna sredstva
- oblikovati razumljiv tekst.

2.2.3. Slušanje

Trećom ispitnom cjelinom ispituje se **slušanje**.

Prema nastavnom programu za općeobrazovne predmete u srednjim školama te prema A2 razini ZEROJ-a (2005:62ff.) pristupnik može:

- razumjeti fraze i izraze koji se odnose na područja od neposrednoga interesa (npr., osnovni podatci o njemu, obitelji, njegovoj neposrednoj okolini, školi i sl.) ako se govori polako i jasno
- prepoznati temu razgovora koji se vodi u njegovoj nazočnosti ako se govori polako i jasno
- razumjeti osnovni smisao kratkih, jasnih i jednostavnih poruka, obavijesti i upozorenja
- razumjeti i izvući bitne informacije iz kratkih, snimljenih tekstova koji se bave predvidivim svakodnevnim temama ako su izneseni polako i jasno.

Što se ispituje?

S obzirom na navedene obrazovne ishode, u ovoj ispitnoj cjelini provjerava se može li pristupnik razumjeti:

- temu teksta, glavne misli/poruke u tekstu
- određene specifične informacije u tekstu.

2.3. Struktura ispita

Ispit iz Talijanskoga jezika na osnovnoj razini sastoji se od triju ispitnih cjelina.

Prvom cjelinom ispituje se **čitanje**, drugom **pisanje**, a trećom **slušanje**.

U tekstu koji slijedi detaljno je opisana struktura svake ispitne cjeline.

2.3.1. Čitanje

Ispitna cjelina **Čitanja** sastoji se od 6 skupina zadataka vezanih uz različite tekstove. Struktura ispitne cjeline **Čitanja** prikazana je u tablici 1. Za svaku ispitivanu podvještinstvu navedeno je kojom će se vrstom zadataka ispitivati, na kakvome tekstu te koliko je zadataka vezano uz taj tekst.

Tablica 1. Struktura ispitne cjeline Čitanja

	ISPITIVANE PODVJEŠTINE	VRSTE ZADATAKA	VRSTE TEKSTOVA	BROJ ZADATAKA
1.	razumijevanje osnovnoga smisla	zadatci povezivanja	kratke poruke/ obavijesti	5
2.	razumijevanje specifičnih informacija	zadatci višestrukoga izbora (između triju ponuđenih odgovora)	kratke poruke/ obavijesti/članak	5
3.	razumijevanje specifičnih informacija	zadatci dopunjavanja	članak/brošura	5
4.	detaljno razumijevanje teksta	zadatci povezivanja	članak/brošura/ dijalog	5
5.	detaljno razumijevanje teksta (leksik)	zadatci višestrukoga izbora (između triju ponuđenih odgovora)/zadatci povezivanja	osobno pismo/ brošura	5
6.	detaljno razumijevanje teksta (struktura)	zadatci višestrukoga izbora (između triju ponuđenih odgovora)/zadatci dopunjavanja	osobno pismo/ brošura	5

Napomena: Tekstovi imaju približno 1000 riječi.

2.3.2. Pisanje

Ova ispitna cjelina sastoji se od zadatka kratkoga sastavka.

Pristupnici će dobiti kratki naputak koji ima tri pitanja. Njihov je zadatak napisati odgovor na ta tri pitanja koji će sadržavati od 50 do 70 riječi.

2.3.3. Slušanje

Ova ispitna cjelina sastoji se od 4 skupine zadataka vezanih uz slušane tekstove. Struktura ispitne cjeline *Slušanja* prikazana je u tablici 2. Za svaku ispitivanu podvještinu navedeno je kojom će se vrstom zadataka ispitivati, na kojoj vrsti tekstova te koliko je zadataka vezano uz te tekstove.

Tablica 2. Struktura ispitne cjeline Slušanja

	ISPITIVANE PODVJEŠTINE	VRSTE ZADATAKA	VRSTE TEKSTOVA	BROJ ZADATAKA
1.	razumijevanje osnovnoga smisla	zadatci povezivanja	5 kratkih poruka/ obavijesti	5
2.	razumijevanje bitnih informacija	zadatci višestrukoga izbora (između triju ponuđenih odgovora)	5 kratkih razgovora	5
3.	razumijevanje bitnih informacija	zadatci višestrukoga izbora (između triju ponuđenih odgovora)	1 razgovor	5
4.	razumijevanje bitnih informacija	zadatci višestrukoga izbora (između triju ponuđenih odgovora)	1 obavijest	5

2.4. Tehnički opis ispita

2.4.1. Trajanje ispita

Ispit iz Talijanskoga jezika je pisani¹ i traje ukupno **100 minuta**.

Ispitne cjeline Čitanja i Pisanja provode se vremenski odvojeno od ispitne cjeline Slušanja, a za njihovo rješavanje predviđeno je **70 minuta**.

Ispitna cjelina Slušanja traje približno **30 minuta** uključujući i vrijeme predviđeno za prijepis odgovora na list za odgovore.

Vremenik provedbe bit će objavljen u *Vodiču kroz državnu maturu* te na mrežnim stranicama Nacionalnoga centra za vanjsko vrednovanje obrazovanja (www.ncvvo.hr).

2.4.2. Izgled ispita i način rješavanja

Čitanje i Pisanje

Pristupnici dobivaju sigurnosnu vrećicu u kojoj je *ispitna knjižica*, *list za odgovore*, *dva lista za ocjenjivače* i *list za koncept*. U ispitnoj knjižici su tekstovi i zadatci kojima se ispituje čitanje, zadatak kratkoga sastavka kojim se provjerava vještina pisanja i list za čistopis.

¹ Vještina **govorenja** ne će se iz tehničkih razloga provjeravati na državnoj maturi u školskoj godini 2011./2012.

Od pristupnika se očekuje da pozorno pročitaju upute koje će slijediti tijekom rješavanja ispita. Čitanje ovih uputa je bitno jer je u njima naznačen i način obilježavanja, odnosno upisivanja točnih odgovora.

Zadatke povezivanja i zadatke višestrukoga izbora u ispitnoj cjelini Čitanja pristupnici rješavaju obilježavanjem slova točnoga/točnih odgovora među ponuđenima. Slova točnih odgovora obilježavaju se znakom X. Ako u zadatcima pristupnik obilježi više od jednoga odgovora, zadatak će se bodovati s 0 (nula) bodova bez obzira na to što je među obilježenima i točan odgovor.

Zadatke dopunjavanja u ispitnoj cjelini Čitanja pristupnici rješavaju upisivanjem riječi na predviđeno mjesto koje je naznačeno u uputi. Prostor s naznačenim brojem bodova popunjava ocjenjivač.

Za rješavanje zadatka kratkoga sastavka pristupnici mogu rabiti list za koncept, ali na kraju moraju svoj tekst čitko prepisati na list za čistopis.

Slušanje

Pristupnici dobivaju omotnicu u kojoj je *ispitna knjižica* i *list za odgovore*. Od pristupnika se očekuje da pozorno pročitaju upute koje će slijediti tijekom rješavanja ispita. Čitanje ovih uputa je bitno jer je u njima naznačen i način obilježavanja točnih odgovora.

Provđba ispitne cjeline *Slušanja*²

- Svaki se tekst sluša dva puta.
- Prije svakoga zadatka pristupnici imaju stanku kako bi pročitali pitanja prije slušanja.
- Dok slušaju, pristupnici pišu odgovore u ispitnu knjizičicu, a na kraju imaju 6 minuta da prepišu odgovore na list za odgovore.

Zadatke povezivanja i zadatke višestrukoga izbora u ispitnoj cjelini *Slušanja* pristupnici rješavaju obilježavanjem slova točnoga/točnih odgovora među ponuđenima. Slova točnih odgovora obilježavaju se znakom X. Ako u zadatcima pristupnik obilježi više od jednoga odgovora, zadatak će se bodovati s 0 (nula) bodova bez obzira na to što je među obilježenima i točan odgovor.

2.4.3. Pribor

Tijekom pisanja triju dijelova ispita iz Talijanskoga jezika dopušteno je rabiti kemijsku olovku plave ili crne boje. Tijekom trajanja svih dijelova ispita pristupnicima ne će biti dopušteno rabiti rječnik.

2.5. Opis bodovanja

Uspješnost pristupnika na ispitu određuje se tako da ostvareni bodovi u svakoj od triju cjelina u ukupnome rezultatu sudjeluju s određenim udjelom.

Udio ispitnih cjelina u ukupnome uspjehu na ispitu prikazan je u tablici 3.

Tablica 3. Udio ispitnih cjelina u ispitu

Čitanje	40%
Pisanje	30%
Slušanje	30%

2.5.1. Vrijednovanje ispitne cjeline Čitanja

Bodovi: Svaki zadatak donosi jedan bod. Ova ispitna cjelina donosi ukupno 30 bodova.

Udio u cijelome ispitu: 40%

2.5.2. Vrijednovanje ispitne cjeline Pisanja

Bodovi: Ispitna cjelina *Pisanja* donosi ukupno 15 bodova.

Udio u cijelome ispitu: 30%

Poruka se ocjenjuje prema **Ijestvici za ocjenjivanje** koja se sastoji od dvaju kriterija:

- Izvršenje zadatka
- Jezik.

Izvršenje zadatka

Kriterij *Izvršenje zadatka* odgovara na pitanje je li pristupnik napisao tekst prema uputama za pisanje.

Jezik

Kriterij *Jezik* odgovara na pitanje s kojom se lakoćom može razumjeti što je pristupnik napisao.

Ljestvica za ocjenjivanje zadatka kratkoga sastavka prikazana je u tablici 4.

² Nakon što dežurni nastavnik pročita upute pristupnicima, pušta snimku. Snimka je napravljena na način da je njom predviđeno ponavljanje tekstova te stanke za čitanje i rješavanje zadataka. Pristupnici stoga trebaju pozorno slušati upute na snimci.

Tablica 4. Ljestvica za ocjenjivanje zadatka kratkoga sastavka

BROJ BODOVA	IZVRŠENJE ZADATKA	BROJ BODOVA	JEZIK
5	Postoji odgovor na sve tri sadržajne odrednice.	10	Tekst je potpuno razumljiv usprkos mogućim manjim pogreškama. Dobar raspon i uporaba vokabulara/struktura
		9	
4	Nejasno je postoji li odgovor na tri ili dvije sadržajne odrednice.	8	Tekst je lako razumljiv usprkos pogreškama. Dobar raspon i uporaba vokabulara/struktura
		7	
3	Postoji odgovor na dvije sadržajne odrednice.	6	Tekst je razumljiv usprkos brojnim pogreškama. Dostatan raspon vokabulara/struktura uz djelomično prikladnu uporabu
		5	
2	Nejasno je postoji li odgovor na dvije ili jednu sadržajnu odrednicu.	4	Tekst je na mjestima teško razumljiv uz brojne pogreške. Nedostatan raspon vokabulara/struktura uz djelomično prikladnu uporabu
		3	
1	Postoji odgovor na jednu sadržajnu odrednicu.	2	Tekst je u cjelini teško razumljiv uz vrlo brojne pogreške. Nedostatan raspon vokabulara/struktura uz neprikladnu uporabu
		1	
0	Sadržaj teksta ne odnosi se niti u jednom svojem dijelu na postavljeni zadatak ili je tekst nerazumljiv.		

Pojašnjenje

Ako ocjenjivač misli da je odgovor u dijelu koji se odnosi na kriterij *Jezik* između, primjerice, 8 i 6, može dodijeliti 7 bodova.

- Bodovi se oduzimaju ako pristupnik napiše pre malo riječi:

- za samo 30 do 35 riječi oduzima se 1 bod
- za manje od 30 riječi oduzimaju se 2 boda.

Pristupnik ne može ostvariti negativne bodove, tj. najniži mogući broj ostvarenih bodova je 0.

Brojanje riječi u zadatku kratkoga sastavka

Riječi se broje prema načelu kako ih broji računalo. Riječ podrazumijeva sve zasebne elemente teksta odvojene prazninom. U broj riječi ne ubrajaju se ponavljanja, nabranja i osobna imena.

Primjeri računanja broja riječi u zadatku kratkoga sastavka:

Ieri Marco e Andrea sono andati al cinema. (6 riječi)

Oggi è il 25 ottobre 2008. (6 riječi)

2.5.3. Vrijednovanje ispitne cjeline *Slušanja*

Bodovi: Svaki zadatak donosi jedan bod. Ispitna cjelina *Slušanja* donosi ukupno 20 bodova.

Udio u cijelome ispitu: 30%

2.6. Primjeri zadataka s detaljnim pojašnjnjem

U ovome su poglavju primjeri zadataka.³

U 5. i 6. zadatku ispitne cjeline *Čitanja* (vidite tablicu 1.) umjesto zadataka višestrukoga izbora mogu se pojaviti zadataci povezivanja ili zadatci dopunjavanja. Uz svaki primjer zadatka ponuđen je opis te vrste zadatka, točan odgovor, obrazovni ishod koji se tim konkretnim zadatkom ispituje (ispitivana podvještina) te način bodovanja.

³ Za svaku vrstu zadatka dan je primjer bez obzira na ispitne cjeline. Primjeri i specifičnosti zadataka u pojedinim ispitnim cjelinama mogu se pogledati u oglednome ispitu.

2.6.1. Primjer zadatka povezivanja⁴

Esercizio 1

Domande 1-5

Leggete questi 6 messaggi. Abbinate la risposta più appropriata al messaggio.
Fate attenzione c'è un intruso.

0	<u>G</u>	A Visitami!
1	<u> </u>	B Telefonami!
2	<u> </u>	C Scrivimi!
3	<u> </u>	D Aspettami!
4	<u> </u>	E Fammici vedere!
5	<u> </u>	F Accompagnami!
G Salutalo!		

0 Non vedo da molto Marco. Quando lo vedi digli che mi manca molto. Mi piacerebbe incontrarlo.

1 Ciao Paolo! Domenica prossima c'è la partita di pallamano. Ho due biglietti, ma non mi piace andarci da sola. So che ti piace questo sport. Ci vediamo davanti al palasport.

2 Ciao Mario! Dove sei? Oggi non sono andata a scuola. Ho bisogno degli appunti. Quando arrivi a casa fatti sentire!

3 Ciao, adesso ho saputo che c'è lo sciopero degli autobus. I tassì sono tutti occupati. Sto arrivando a piedi. Farò tardi.

4 Ciao! Ho ricevuto la tua lettera e ti ho risposto subito, ma finora non ho ricevuto nessuna risposta. Mi piacerebbe sapere che cosa succede da te in Europa.

5 Ciao! Grazie dei messaggi. Sono tornata a casa e sto molto meglio, ma non posso ancora uscire di casa. Quando hai tempo, vieni da me. Ci vediamo.

TOČNI ODGOVORI: 1 F, 2 B, 3 D, 4 C, 5 A

ISPITIVANA PODVJEŠTINA: razumijevanje osnovnoga smisla

BODOVANJE: 1 bod – svaki točan odgovor (ukupno 5 bodova)

0 bodova – netočan odgovor, izostanak odgovora ili ako je obilježeno više odgovora za svako pitanje

⁴Primjeri su preuzeti iz ispitne cjeline Čitanja.

2.6.2. Primjer zadatka višestrukoga izbora⁵

Esercizio 3

Domande 6 -10

Sentirete un dialogo breve. Scelgiate la risposta esatta.

A: Andiamo al cinema domani?

B: A che ora ci sono le proiezioni?

A: Alle 17, alle 19, alle 21 e alle 23.

B: Alle 23 è troppo tardi. Ti va bene alle 21?

A: D'accordo. Ci vediamo davanti al cinema.

6 Le amiche guarderanno il film:

A delle 21.

B delle 19.

C delle 23.

TOČAN ODGOVOR: 6 A

ISPITIVANA PODVJEŠTINA: razumijevanje bitnih informacija

BODOVANJE: 1 bod – svaki točan odgovor (ukupno 5 bodova)

0 bodova – netočan odgovor, izostanak odgovora ili ako je obilježeno više odgovora za svako pitanje

⁵ Primjeri su preuzeti iz ispitne cjeline *Slušanja*.

2.6.3. Primjer zadatka dopunjavanja⁶

Esercizio 3

Domande 31-35

Leggete il testo e completate il modulo con i dati richiesti (un concetto solo).

Roberto Nardi

Roberto Nardi è un giovane operatore informatico, ventenne. I suoi amici dicono che era il più bravo della loro generazione. È nato a Prato, una cittadina vicino a Firenze. "Fin da bambino ero affascinato dallo schermo e dalla tecnologia informatica. Mi piaceva navigare in Internet. I miei genitori mi dicevano che abusavo del computer e le nostre bollette erano sempre alte. Piano piano però, ho cominciato a guadagnare le mie prime paghette lavorando nell'ufficio di mio padre." Roberto è di natura curioso e gli piace scoprire altre realtà. Quando non lavora fa dello sport. "Il ciclismo mi piace perché posso stare all'aria aperta, godere la natura e riposarmi gli occhi. Qualche volta è difficile pedalare, soprattutto in salita, però, il piacere di superarla è più importante." Roberto è molto giovane, la sua professione gli permetterà di ottenere molti successi nella sua carriera.

0 Nome e cognome: Roberto Nardi

31 Nazionalità: _____

32 Luogo di nascita: _____

33 Età: _____

34 Professione: _____

35 Hobby: _____

TOČNI ODGOVORI:

31 italiana, **32** Prato, **33** 20 anni, **34** operatore informatico, **35** il ciclismo

ISPITIVANA PODVJEŠTINA: razumijevanje specifičnih informacija

BODOVANJE: 1 bod – svaki točan odgovor (ukupno 5 bodova)

0 bodova – netočan odgovor ili izostanak odgovora

⁶ Primjer zadataka dopunjavanja preuzet je iz ispitne cjeline Čitanja.

2.6.4. Primjer zadatka kratkoga sastavka⁷

Esercizio 7

Domanda 51

Leggete la letterina della Sua amica Maura. Scrivete una lettera rispondendo a tutte e tre le domande.
Usate **50-70** parole.

Ciao Daniela,
Le vacanze sono finite. Sono di nuovo tra i banchi a scuola. Come tu hai passato le tue vacanze?
Dove sei andata? Che cosa hai fatto di bello?

Maura

BODOVANJE: prema ljestvici za ocjenjivanje⁸, ukupno 15 bodova

⁷ preuzeto iz ispitne cjeline *Pisanja*

⁸ v. poglavlje *Opis bodovanja*

2.7. Priprema za ispit

Pripremanje pristupnika za ispit ne razlikuje se bitno od svakodnevnoga poučavanja. Nastavne metode i oblici rada, koji se rabe u svakodnevnom nastavnom procesu, jednako su učinkoviti i za uspješno pripremanje pristupnika za polaganje ispita. Nužno je pronaći odgovarajući odnos između poučavanja i uvježbavanja zadataka za ispit. Naglasak bi svakako trebao biti na poučavanju, a ne isključivo na pripremanju za ispit.

Nastavnici bi za uspješno pripremanje pristupnika za ispit trebali detaljno proučiti ispitni katalog i ogledni ispit. Analiza ispitnog kataloga omogućuje uvid u strukturu i trajanje ispita, ispitivane vještine i podvještine, vrste i broj zadataka i način njihova bodovanja. Opće kompetencije pristupnika temelje se na znanju, vještinama i umijećima, egzistencijalnim kompetencijama i na pristupnikovoj sposobnosti za učenje. Uporaba i učenje jezika podrazumijevaju aktivnosti koje obavljaju pristupnici razvijajući pritom niz općih kompetencija, a osobito komunikacijskih jezičnih vještina.

2.7.1. Vještina čitanja

Vještina čitanja temelji se na nekoliko načela važnih za njezino uspješno poučavanje. Pristupnike treba poticati da što više i češće čitaju razne vrste tekstova i da pokušaju odgovoriti (izraziti svoje osjećaje) na sadržaj teksta, a ne se isključivo koncentrirati na strukturu teksta. Značenje i poruka teksta od jednakе su važnosti kao i jezične strukture koje se u njemu nalaze. Razvijanje sposobnosti predviđanja važan je čimbenik vještine čitanja. Pogled na tekst (naslov, podnaslov, izgled teksta) omogućuje pristupnicima da shvate o čemu je riječ i prije nego što započnu čitanje samoga teksta.

Tijekom nastavnoga procesa pristupnici uglavnom imaju dosta mogućnosti za uvježbavanje vještine čitanja. Često se zadaci za uvježbavanje ove vještine zadaju za samostalan rad kod kuće. Opravdano je za očekivati da pristupnici obavljaju postavljene zadatke, ali svakako treba predvidjeti vrijeme u nastavnom procesu u kojem bi se uvježbavale podvještine specifične za ispitnu cjelinu *Čitanja*.

Pristupnike prvenstveno treba upoznati s vrstama zadataka i postupcima koje će rabiti za njihovo uspješno rješavanje. I u ovome slučaju pristupnike, prije svega, treba motivirati i ohrabriti jer oni o nepoznatome tekstu često znaju puno više nego što misle kad ga pročitaju. S pristupnicima treba posebno uvježbavati razumijevanje nepoznatih riječi s pomoću konteksta, tvorbe riječi (prefiksi i sufiksi) i sl. Poznavanje organizacije i strukture teksta (odlomci, elementi kohezije i koherencije, struktura odlomka) također pomaže pristupnicima u razumijevanju teksta.

Za uspješno rješavanje zadatka višestrukoga izbora treba nakon izbora određenoga odgovora u tekstu pronaći odgovarajuće argumente.

Za uspješno rješavanje zadataka povezivanja treba pozorno pročitati natuknice i potražiti u tekstu/tekstovima ključne riječi ili fraze koje povezuju natuknice i tekst/tekstove.

Za uspješno rješavanje zadatka dopunjavanja treba pozorno pročitati tekst i obratiti pozornost na rečenice/rijecima ispred i iza praznine. Nakon toga treba odlučiti koja riječ smisleno i gramatički najbolje popunjava praznину u tekstu.

Razumijevanje svih riječi i gramatičkih struktura nije potrebno za uspješnost u ovoj ispitnoj cjelini. Treba razumjeti ključne riječi i odvojiti bitne od nebitnih informacija.

Pristupnicima također treba skrenuti pozornost na pravilnu raspodjelu vremena za rješavanje pojedinih zadataka. Nikako se ne bi smjelo dogoditi da pristupnici nemaju dovoljno vremena za rješavanje svih zadataka jer su previše vremena utrošili na rješavanje pojedinoga zadatka.

Kako biti uspješan u ispitnoj cjelini Čitanja?

- Pozorno pročitajte upute za svaki zadatak.
- Pozorno pročitajte tekst/tekstove i zadatke u određenoj skupini zadataka.
- Primijenite odgovarajuću strategiju za pojedinu vrstu zadatka.
- Nakon što riješite sve zadatke, vratite se na one koje niste riješili u prvome čitanju i pokušajte ih rješiti.
- Pozorno prepišite odgovore na list za odgovore.

2.7.2. Vještina pisanja

Najvažniji čimbenik u pripremanju za ispitnu cjelinu *Pisanja* je omogućiti pristupnicima da što više i češće uvježbavaju pisanje raznih vrsta zadataka, odnosno razvijati naviku pisanja. Jednako je važno

pristupnicima nakon svakoga zadatka dati povratnu informaciju o uspješnosti njihova obavljenoga rada. To je vrlo zahtjevan i dugotrajan posao. Svakako treba razmisliti o mogućnosti da povratnu informaciju daju pristupnici međusobno, što se pokazalo izuzetno učinkovitim.

Posebnu pozornost treba obratiti na pozorno čitanje i raščlambu zadatka na ispitu. Pristupnike treba podsjetiti da neispunjavanje i dijela zadatka može značajno umanjiti njihovu uspješnost u ispitnoj cjelini *Pisanja*.

Veliki broj pristupnika treba pomoći u planiranju pisanih uradaka jer vrlo često nisu uvjereni u njihovu svrhovitost. Pristupnicima također treba ukazati na povezanost planiranja i uspješnosti obavljanja zadatka. Analiza nekoliko primjera može vrlo uspješno pojasniti njihovu povezanost.

Pristupnike također treba uputiti na nužnost provjere i eventualnih ispravaka prije predaje završne inačice uratka na ispitu. Rad u parovima i međusobno komentiranje uradaka tijekom uvježbavanja pokazalo se vrlo učinkovitim metodama.

Prije samoga ispita korisno je pristupnicima ograničiti vrijeme za rješavanje zadatka. Pravilno raspoređivanje vremena jedan je od ključnih čimbenika za uspjeh u ovoj ispitnoj cjelini.

Kako biti uspješan u ispitnoj cjelini *Pisanja*?

- Pozorno pročitajte upute za zadatak.
- Razmislite o zadanoj temi i zabilježite neke ideje.
- Organizirajte ideje i napišite koncept zadatka u natuknicama.
- Napišite cijeloviti tekst.
- Pročitajte tekst i provjerite jeste li u potpunosti obavili zadatak.

- Ponovno pročitajte tekst i provjerite jesu li zadovoljeni ostali kriteriji prema ljestvici za ocjenjivanje.

2.7.3. Vještina slušanja

Pristupnici vrlo često smatraju ispitnu cjelinu *Slušanja* težim dijelom cjelokupnoga ispita. Razvijanje vještine slušanja temelji se na nekoliko načela. Treba uvježbavati zadatke slušanja što više i češće radom u razredu, pomagati pristupnicima da se na odgovarajući način pripreme za određene zadatke i razvijati kod njih svijest o potrebi ponavljanja slušanja zvučnih zapisa.

Izuzetno je važno kod pripremanja pristupnika za ispitnu cjelinu *Slušanja* od samoga početka graditi vjeru pristupnika u vlastite sposobnosti i uspjeh na ispit. To se prvenstveno postiže razvijanjem svijesti o tome što se od pristupnika očekuje u ovoj ispitnoj cjelini (*što se ispituje?*⁹) i vrstama zadataka (*kako se ispituje?*¹⁰) kojima se vještina slušanja ispituje.

Prije rješavanja zadataka pristupnike treba upozoriti na nužnost pozornoga čitanja uputa prije svakoga zadatka. Pristupnike treba upozoriti da je vrijeme predviđeno za čitanje uputa izuzetno važno za uspješno rješavanje ove ispitne cjeline. Upute sadrže bitne informacije o temi onoga što će slušati i što se od njega očekuje u pojedinome zadatku.

Pristupnicima svakako treba skrenuti pozornost da razumijevanje svake riječi nije potrebno.

Pozornost moraju obratiti samo na one informacije koje su ključne za razumijevanje.

Kako biti uspješan na ispitnoj cjelini *Slušanja*?

- Pozorno pročitajte uputu i tekst svakoga zadatka.
- Ako propustite riješiti neki zadatak, nastavite rješavati ostale zadatke.
- Tijekom drugoga slušanja obratite pozornost na zadatke koje niste riješili tijekom prvoga slušanja.
- Pozorno prepišite odgovore na list za odgovore.

2.7.4. Literatura

- Popis odobrenih udžbenika za srednje škole objavljen na mrežnim stranicama Ministarstva znanosti, obrazovanja i športa (www.mzos.hr)
- *Zajednički europski referentni okvir za jezike: učenje, poučavanje, vrednovanje* (ZEROJ), Školska knjiga, Zagreb, 2005.
- *Europski jezični portfolio za učenike i učenice od 15 do 19 godina u RH*, Školska knjiga, Zagreb, 2006.
- Republika Hrvatska, Ministarstvo prosvjete i športa, Zavod za unapređivanje školstva: *Kurikularni pristup promjenama u gimnaziji (razradba rasterećenja Okvirnoga nastavnog plana i programa u funkciji rasterećenja učenika)*, Strani i klasični jezici, Zagreb, 2003.

⁹v. poglavlje *Obrazovni ishodi*

¹⁰v. poglavlje *Struktura ispita*

3. DODATCI

3.1. Gramatičke strukture za višu razinu¹¹

Morfosintaktičke strukture propisane nastavnim planom i programom za 4. razred gimnazije i *Zajedničkim europskim referentnim okvirom za jezike* (ZEROJ) za višu razinu:

IMENSKI DIO	TEŽIŠTE
Nomi variabili e invariabili	Singolare e plurale dei nomi
Pronomi personali atoni combinati	Accordo con il participio passato
<i>Pronome NE</i>	Accordo del participio passato
Pronomi relativi e IL CUI possessivo	CHE e CUI con le preposizioni
Comparativo di uguaglianza, maggioranza e minoranza: forme regolari e irregolari degli aggettivi e avverbi	Uso della preposizione DI e del connettivo CHE
Superlativo relativo e assoluto	
Indicazioni di quantità	Una decina, una ventina ecc.
Coerenza del testo; elementi di coesione del testo – congiunzioni coordinate e subordinate	prima, dopo, durante, allora

GLAGOLSKI DIO	TEŽIŠTE
Futuro composto	Uso di appena...., dopo che...
Imperativo informale e formale con i pronomi atoni	
Passato remoto	
Congiuntivo presente: forme regolari e irregolari	abbia, sia, possa, debba, voglia, faccia, dia, stia
Condizionale composto	
Congiuntivo presente con i verbi che esprimono opinioni, ipotesi, paure, augurio, speranza	
Congiuntivo presente con espressioni di sentimenti, volontà e necessità, attesa e augurio	
Strutture idiomatiche	Serve/servono, basta/bastano, bisogna/oc-corre, ci vuole/ ci vogliono, aver bisogno di..., CHE + nome o aggettivo
Espressioni impersonali	Si mangia/si mangiano, si sta bene
Congiuntivo passato: espressioni impersonali con il congiuntivo	Prima che + congiuntivo Prima di + infinito
Strutture idiomatiche	Cavarsela, farcela, prendersela, andarsene, mettercela tutta

¹¹ Podrazumijeva se poznавanje svih struktura navedenih za osnovnu razinu ispita.

3.2. Gramatičke strukture za osnovnu razinu

Morfosintaktičke strukture propisane nastavnim planom i programom za 4. razred srednje škole s najmanjom satnicom i *Zajedničkim europskim referentnim okvirom za jezike* (ZEROJ) za osnovnu razinu:

IMENSKI DIO	TEŽIŠTE
L'articolo (determinativo, indeterminativo e partitivo) – Presenza e assenza dell' articolo	
Aggettivi: dimostrativi, possessivi, qualificativi (posizione), numerali, indefiniti (<i>alcuni e qualche</i>)	
Pronomi personali tonici e atoni in funzione di soggetto e oggetto, particelle pronominali <i>NE</i> e <i>CI</i> , uso del verbo <i>esserci</i>	Pronomi personali accoppiati nei tempi semplici e composti
Pronomi relativi: forme invariabili	CHE e CUI con le preposizioni
Pronomi interrogativi: Aggettivo interrogativo: quale?	chi, che, che cosa, quando, dove, come
Preposizioni semplici e articolate	a, di, in, da, su, con, per, tra
Numeri cardinali e ordinali	
Sostantivi variabili e invariabili	Concordanza dei sostantivi e degli aggettivi al singolare e al plurale
Comparazione degli aggettivi	Forme regolari
Avverbi di tempo, di modo e di frequenza	Uso e posizione di alcuni avverbi con il passato prossimo (mai, ancora, più, già)
Coerenza del testo; elementi di coesione del testo – congiunzioni coordinate e subordinate (e, ma, mentre, o, perché, però, quando, siccome)	Frasi esplicite

GLAGOLSKI DIO	TEŽIŠTE
Modo indicativo dei tempi: presente, passato prossimo, (uso dell'ausiliare) imperfetto, trapassato prossimo, futuro semplice, futuro anteriore, participio passato regolare, participio passato dei verbi irregolari più usati	Verbi essere ed avere; verbi regolari e irregolari forma affermativa e negativa; verbi transitivi, intransitivi, riflessivi; verbi regolari della I., II., III., coniugazione usati nella forma affermativa, negativa e interrogativa; verbi irregolari: fare, dire, dare, stare, andare, venire, uscire, sapere, rimanere, scegliere, riuscire; verbi modali
Verbo piacere con l'oggetto indiretto al sing. e pl.	
Imperativo (formale e informale delle tre coniugazioni)	Verbi regolari e irregolari forma affermativa e negativa
Condizionale presente: forme regolari e irregolari	Vorrei, avrei, saprei, farei, darei
Discorso diretto e indiretto al presente e al passato	
Periodo ipotetico della realtà	
Modi infiniti: gerundio presente e passato forma perifrastica, stare + gerundio; infinito semplice delle tre coniugazioni; infinito semplice di alcuni verbi irregolari (tradurre); participio	
Costruzioni verbali: forma negativa, forma passiva, infinito semplice con i verbi modali e il verbo sapere, verbi reciproci e reflexivi, si impersonale negli usi più frequenti verbi con la particella ci: crederci, metterci, pensarci, volerci (bisogna – c'è bisogno)	(Come si dice?, Come si traduce? ecc.)

PRAVOPIS	TEŽIŠTE
	Regole ortografiche: accento obbligatorio, alcuni nessi consonantici (gl, sc, gn), doppie consonanti (funzionalità: caro-carro); interpunkzione, lettera h

3.3. Jezični sadržaji za višu razinu

Teme¹²

Predstavljanje	životopis, osobni podaci, planiranje budućnosti i važni događaji u privatnome životu
Obitelj i dom	odnosi u obitelji, svakodnevica, stanovanje, važni događaji u obitelji, obiteljska slavlja i proslave, džeparac i obveze
Škola i obrazovni sustav	školski sustav, školske aktivnosti i život u školi, odabir studija, učenje stranih jezika i višejezičnost
Slobodno vrijeme	športske aktivnosti, zabava, igre, hobiji, glazba, izleti, organizacija slobodnoga vremena, izlasci, koncerti, izložbe, športske priredbe
Svijet mladih	prijateljstvo, odnosi među mladima, odnosi između mlađeži i odraslih, sličnosti i razlike među mladima u Italiji i Hrvatskoj, zapošljavanje mladih
Odjeća, odijevanje i moda	odnos prema odjeći, odijevanju i modi, talijanski stilisti i talijanska moda u svijetu
Prehrana i kupovanje	hrana i piće, obroci, vrste restorana, recepti, talijanski i hrvatski specijaliteti, odnos prema novcu i kupovanju, promidžbene poruke, zdrava prehrana, omiljena jela
Zdravlje	briga za zdravlje, bolesti i nezgode, ovisnosti, liječenje i lijekovi, njega tijela i zdrav način života
Očuvanje okoliša	život na selu i u gradu, zaštita okoliša, inicijative za zaštitu okoliša, znamenitosti i odnos prema spomeničkoj baštini, odnos prema životinjama, utjecaj klimatskih promjena na prirodu, atmosferske prilike, promet
Putovanja	organizacija putovanja, vrste prijevoznih sredstava i preferencije, turistička ponuda i potražnja, turistički katalozi, kulturna ponuda
Zaposlenje i komunikacija	vrste zanimanja, oglasi za zaposlenje, uslužne djelatnosti, tendencije i popularna zanimanja
Mediji i tehnologija	tiskovine, radio, televizija, internet, kinematografija, izdavačka djelatnost i odnos prema knjizi, odnos prema novim tehnologijama, tehnologija i zdravlje, uloga tehnologije u svakodnevici
Građanski odgoj, javne službe i humanitarne organizacije	ravnopravnost spolova, život u multikulturalnoj zajednici, javne službe i volonterske organizacije, europske i svjetske institucije za mlade
Italija i Hrvatska	simboli, znamenitosti, ličnosti i događaji

¹² Teme zadataka odgovaraju Nastavnomu planu i programu za Talijanski jezik u gimnazijama.

3.4. Jezični sadržaji za osnovnu razinu

Teme¹³

Predstavljanje	osobni podatci, opis naravi i osobnoga ukusa i preferencija
Obitelj i dom	članovi uže i šire obitelji, svakodnevne aktivnosti, stanovanje
Škola	školske aktivnosti i život u školi, školski predmeti i izvannastavne aktivnosti
Slobodno vrijeme	športske aktivnosti, zabava, igre, hobiji, glazba, izleti, organizacija slobodnoga vremena, izleti, športske priredbe, izvanškolske aktivnosti
Svijet mladih	prijateljstvo, odnosi među mladima, odnosi između mlađeži i odraslih, sličnosti i razlike među mladima u Italiji i Hrvatskoj, zapošljavanje mladih
Odjeća, odijevanje i moda	vrste odjevnih predmeta i odnos prema modi
Prehrana i kupovanje	hrana i piće, obroci, vrste restorana, recepti, talijanski i hrvatski specijaliteti, zdrava prehrana, omiljena jela, vrste trgovina i proizvodi
Zdravlje	briga za zdravlje, bolesti i nezgode, njega tijela, higijenske navike i zdrav način života
Očuvanje okoliša	zaštita okoliša, odnos prema životinjama, atmosferske prilike, promet
Putovanja	organizacija putovanja, vrste prijevoznih sredstava i preferencije, vozni red i snalaženje na kolodvoru ili zračnoj luci, turistička ponuda, promidžbeni letak, plakati
Svijet rada	vrste zanimanja, oglasi za zaposlenje, uslužne djelatnosti
Mediji i tehnologija	tiskovine, radio, televizija, internet, kinematografija, tehnologija i zdravlje, uloga tehnologije u svakodnevnome životu, telefonski uređaj, ovisnost prema tehnologiji
Građanski odgoj i humanitarne organizacije	ravnopravnost spolova, život u multikulturalnoj zajednici, javne službe i volontiranje
Italija i Hrvatska	geografske odlike i gastronomija

¹³ Teme zadataka odgovaraju okvirnomu nastavnomu planu i programu općeobrazovnih predmeta u srednjim školama bez specifičnih stručnih jezičnih sadržaja.

Nacionalni centar za vanjsko vrednovanje obrazovanja

